

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักร่วมแก้ไขปัญหา (เพื่อสนับสนุนการพัฒนารอบแนวคิดการพัฒนาเจ้าพระยาเดลต้า 2040) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่ปลอดภัยและเป็นกลางรวมทั้งพัฒนาแนวทางและกระบวนการสื่อสาร เพื่อที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยน ระดมความคิดเห็น ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำสู่กลุ่มเป้าหมาย มีกิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญคือ 1) การแบ่งเขตพื้นที่ภายใต้พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง 2) การสำรวจความคิดเห็นของสาธารณชนต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยใช้แบบสอบถาม และ 3) การจัดกิจกรรมห้องปฏิบัติการทางสังคมที่กำหนดกลุ่มเป้าหมายตามเขตพื้นที่ย่อย ผลการศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่ออกเป็น 6 เขตพื้นที่ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้และภูเขา พื้นที่ดอนและพีชไร่น้ำ พื้นที่นา พื้นที่ชุมชนและอุตสาหกรรม พื้นที่เชื่อมต่อทะเล และพื้นที่พืชสวนและไม้ยืนต้น ผลลัพธ์ที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของสาธารณชนต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พบว่า น้ำประปาเป็นแหล่งน้ำหลักเพื่อการอุปโภคและบริโภค และในภาพรวมพบว่าทุกกลุ่มอายุเชื่อมั่นว่ายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี สามารถเป็นแนวทางในการบริหารจัดการน้ำของประเทศได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อให้ประเมินการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยคือ 2.81 (คะแนนเต็ม 5) สำหรับในส่วนของข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนซึ่งได้จากกิจกรรมห้องปฏิบัติการทางสังคมมีข้อเสนอที่สำคัญคือ 1) กำหนดเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ที่ชัดเจนเชื่อมโยงทุกมิติและสอดคล้องกับเป้าหมายร่วมของพื้นที่ 2) การส่งเสริมทักษะเกษตรกรสำหรับการปลูกพืชทดแทนการทำนาข้าวหรือการปลูกพืชหลังนา 3) หน่วยงานและช่องทางการประชาสัมพันธ์กลางด้านทรัพยากรน้ำ และ 4) สร้างเวทีกลางหรือห้องปฏิบัติการทางสังคมเพื่อการพูดคุยในทุกระดับตั้งแต่ระดับภูมิภาค กลุ่มน้ำ จังหวัด อำเภอ และตำบล ในทุกเขตพื้นที่

คำสำคัญ: พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยา ห้องปฏิบัติการทางสังคม ทรัพยากรน้ำ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

Abstract

This study seeks to develop a neutral and safe platform for the discussion and exchange of knowledge and experience with the goal of identifying solutions to water and development issues. Currently, social engagement is an important and sustainable process for finding joint solutions and achieving goals cooperatively. Cooperation and co-design between the public and government are critical for success. This study examines the Chao Phraya Delta in the Central Plains of Thailand, which encompasses 19 provinces. To identify solutions regarding water and development issues in the Chao Phraya Delta, the researchers undertook three main activities: subdividing zonations in the Chao Phraya Delta, conducting a public opinion questionnaire about the Thai government's water resources management, and Social Lab. By analysing land use, population density and urbanization, the researchers divided the Chao Phraya Delta into six zones: a forest and hill zone, field crop zone, paddy field zone, residential and industrial zone, aquacultural land and coastal zone, and orchard and horticulture zone. The results of the public opinion questionnaire showed that the National Strategy (2018-2037) and Water Resources Master Plan provide suitable guidelines regarding Thailand's water management. In contrast, in the public's assessment of the government's water management, a mean score of 2.81 was identified (full score of 5). According to Social Lab, there are four recommendations related to water and development issues. First, it is necessary to determine the area of the development program and identify policies that are clearly linked to the relatedness dimension. Second, it is necessary to establish an upskilling and reskilling program for farmers. Additionally, the central authority should be responsible for communicating water issues, and a management plan should be established. Finally, a neutral and safe platform for discussion and exchange should be introduced at all zone levels.

Keywords: Chao Phraya delta, Social Lab, Water resources, Land use